

NAQQIUT

Taarserpaa akissuteqaat 15. november 2024-meersoq
(Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit aamma ilinniartitaaneq pillugu politikikkut
isumaqatigiissut immikkoortortat nutarterneqarput)

Suleqatigiissitamik immikkut ilisimasalinnik inuttaqartumik meeqqat atuarfiannik iluarsaaqqinnissamut kaammattuutitalimmik nalunaarusiortussamik pilersitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamanut tunngasunik kaammattuutit saniatigut nalunaarusiaq meeqqat autismemik; ADD/ADHD-mik annilaangasarnermillu nappaateqartunut sammisumik meeqqat atuarfianni immikkut ilinniartitsinerlut neqeroorutitut kaammattuutit imaqassaaq. Nalunaarusiaq UKA 2025-imut atatillugu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq qujassuteqarfigaat, meeqqallu atuarfianni peqataatitsilluni ullumikkumullu naleqquttumik atuartitsinerup nukittorsarneqarnissaata pingaaruteqarnera akueralugu. Meeqqat atuarfiata siunertaani pingartinneqarnerpaat ilagaat, atuartitsinermit atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaat isumagineqassasut, aammalu atuartitsinerup atuartut tamarmik ilikkariartornerat ineriartornerallu siuarsassagaa.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani Naalakkersuisut suleqatigiissitamik immikkut ilisimasalinnik inuttaqartumik pilersitseqquneqarput, meeqqat atuarfiannut innersuussutit tamanut tunngasunik kiisalu meeqqanut immikkut ittumik pisariaqartitsisunut aammalu nappaateqartutut suussusersiffigineqarsimasunut immikkut ittumik perorsaanikkut neqeroorutitit nalunaarusiortussamik. Taakkua saniatigut nalunaarusiaq meeqqat atuarfiannik aqqissuusseqinnissamut inassuteqaatinik imaqassaaq. Siunnersuuteqartup siunnersuutaasa pingaartitaasalu ilaat Naalakkersuisut meeqqat atuarfiannut pilersaarutaanni ilaareerput. Naalakkersuisut meeqqat atuarfiannik nalilersuinissaminni tulliuttumi sammineqartussat amerlanerit ilanngunniarpaat. Taakkununga ilaassapput atuarfiup aqqissugaanera, atuartitsissutit atuartitsissutillu tulleriissaartut, misilitsissutitut misilitsinnernullu piumasaqaatit kiisalu taakkua annertussuii.

Naalakkersuisut 2022-imi ilinniartitaaneq pillugu seminaareqartitsimmata nuna tamakkerlugu atuuttussamik Ilinniartitaanermut Siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissamik isuma saqqummerpoq. Ilinniartitaanermut Siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinikkut siunertarineqarpoq, siunnersuisooqatigiinnik sulinerminni allanut attuumassuteqanngitsunik aammalu inassuteqaatitigut ammasumillu tamat saqqumisumik oqallinnerisigut Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermi ataqatigiinnermik, peqataatitsinermik, pitsaassutsimik,

naammassisaqarsinnaanermik aammalu naligiinnermik siuarsaanissaq. Ilinniartitaanermut Siunnersuisooqatigiit decembari 2024-mi pilersinneqarput Siunnersuisooqatigiillu ataatsimiinnissaat siulleq 2025-p aallartinnerani pissalluni. Siunnersuuteqartup pingaartitai pissusissamisoortumik siunnersuisooqatigiit sulineranni inassuteqaataannilu ilaatinneqassapput. Ilinniartitaanermut Siunnersuisooqatigiit ilinniartitaanerup iluani immikkut ilisimasalinnik suliamut attuumassuteqartunik ilaasortaqarput – taakkunungalu ilaassapput immikkut pisariaqartitsisut, taakkualu piginnaaneqarfigeriigaannik nappaateqarnerinillu suussusersiffigineqareersunik inuit immikkut ilisimasallit. Ilinniartitaanermut Siunnersuisooqatigiit pilersinneqarnissaannut ingerlannissaannullu aningaasat atugassat aningaasanut inatsimmi ilaareerput.

Naalackersuisut 2024-2030-mut Ilinniartitsinermit periusissiaminni aalajangerpaat meeqqat atuarfiata pitsaassusaanik nalilersuisoqassasoq. Taamaattumik Naalackersuisut 2025-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi konto pingaarnermi 20.11.70-imi Suliniutinut nutaanut sillimmatini aningaasaliissutinik immikkoortitsisimapput. Nalilersuinissamut sinaakkutissat inaarneqassapput suliassamut aningaasaliissutit 2025-mut aningaasanut inatsisissap Inatsisartuni akuersissutigineqarneratigut naammassineqariarpata.

Qularutissaagunangilaq Ilinniartitaanermut Siunnersuisooqatigiinni immikkut ilisimasallit ilaasortaalersussat aammalu meeqqat atuarfiannik nalilersuinermi ilaasortaajumaartut inuit taakkuusussaasut. Taamatuttaaq aamma naatsorsuutigineqartussaagunarpoq, Ilinniartitaanermut Siunnersuisooqatigiinni meeqqallu atuarfiannik naliliinermi apeqqutit pingaartitallu suliarineqartussat, siunnersuuteqartup tunngavilersuinermini ilanngussai, soorlu immikkut ilinniartitsinermit neqeroorutit, alloriarfinni misilitsinnerit, atuartitsinerup pitsaassusaa, ilinniakkat qaffasissusaannik nukittorsaaneq ilinniartitsisullu ilinniagaqaqqinnissaannut periarfissat ilaatinneqarumaartut. Siunnersuuteqartup siunnersuutigisaatut immikkut ilisimasalinnik suli pilersitseqqittoqassappat, immikkut ilisimasallit pineqartut, pingaartit pineqartut asserluinnaannik saniatigut suliakkeqqinneqarunik suliakkersorneqartorujussuussapput. Taamaattumik immikkut ilisimasalinnik suli pilersitseqqinnissaq siunnersuutigissallugu nangaanartoqarpoq. Marloriaammik suliqaarnissaq pisariaqanngilaq.

Meeqqat nappaataannik suussusersiffigineqareersut imaluunniit immikkut allatut ittunik pisariaqartitsisut eqqarsaatigalugit Naalackersuisut 2024-2030-mut Ilinniartitsinermit periusissiaminni allaaseraat, atuartunut taakkunungu suliniutit siunertalerneqarlutillu tulleriissaarneqassasut. Taakkunani siunertarineqarpoq meeqqat nappaataannik suussusersiffigineqareersut imaluunniit allatut ittunik immikkut pisariaqartitsisut sapinngisamik pitsaanerpaamik neqeroorfigineqarlutillu periarfissaqartinneqassasut.

Naggataatigut oqaatigineqassaaq, Naalackersuisut neriuutigalugulu kissaatigigaat, siunissami qaninnermi ilinniartitaaneq pillugu politikkikkut siammasissumik isumaqatigiittoqarumaartoq, pineqartumi, meeqqat atuarfiat ilanngullugu, aalajaassuseq, attassiuarneq eqqissisimanerlu pilersikkumallugit, atuarfiit pisortaannut, atuartitsisunut, atuartunut angajoqqaanullu iluaqutaassammata. Iisimatitsissutigineqassaaq isumaqatigiissuteqarnissamut suliniutit naggataasersormata.

Taaneqartut patsisigalugit Naalakkersuisut siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigaat.